

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від _____ 2022 р. № ____

ПОРЯДОК розслідування аварій на об'єктах підвищеної небезпеки

Загальні питання

1. Цей Порядок визначає процедуру проведення розслідування аварій на об'єктах підвищеної небезпеки.
2. Вимоги цього Порядку поширюються на операторів.
3. Метою розслідування аварій на об'єктах підвищеної небезпеки (далі – ОПН) є встановлення управлінських, технічних і організаційних причин виникнення аварій, розроблення рекомендацій з безпеки та профілактичних заходів щодо запобігання їх виникненню у майбутньому.
4. Розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь) під час аварій на ОПН проводиться відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337.
5. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Кодексі цивільного захисту України та Законі України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» (далі – Закон).

Інформування про виникнення аварії

6. У разі порушення робочого стану джерела небезпеки, що призвело або могло призвести до виникнення аварії на ОПН (далі – аварія), оператор невідкладно письмово або в електронній формі за допомогою засобів інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем з накладенням електронного підпису інформує про це ДСНС або її територіальний орган за місцезнаходженням ОПН про аварію, за формою згідно з додатком 1.

Організація розслідування аварії

7. Для встановлення обставин, причин та наслідків виникнення аварії, а також осіб, діями чи бездіяльністю яких спричинено виникнення аварії або створено передумови для її спричинення, оператором призначається та проводиться розслідування.
8. Для проведення розслідування аварії оператор не пізніше наступного робочого дня після отримання інформації про порушення робочого стану джерела небезпеки, що призвело до виникнення аварії, відповідним наказом

утворює комісію з розслідування аварії та повідомляє про це ДСНС або її територіальний орган за місцезнаходженням ОПН.

9. До складу комісії входять:

керівник або посадова особа об'єкта, на яку покладено відповідні функції з організації забезпечення техногенної безпеки (голова комісії);

керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа, на яку оператором покладено виконання функцій з охорони праці;

представник ДСНС або її територіального органу, який уповноважений здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності (за згодою);

представники аварійно-рятувальних служб, з якими укладено договір на обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування;

представники органів виконавчої влади, до відання яких відповідно до статті 3 Закону віднесено питання у сфері діяльності, пов'язаної з ОПН (за згодою);

представники місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, де сталася аварія.

У разі коли аварія сталася через проектні прорахунки або конструктивні недоліки устаткування, для участі в роботі комісії з розслідування аварії залучаються представники підприємства (установи, організації) - розробника такого устаткування (якщо підприємство (установа, організація) ліквідовано, а правонаступника немає, можуть залучатися підприємства (установи, організації), аналогічні за профілем розробників устаткування.

До складу комісії не може входити безпосередній керівник цеху (дільниці), де виникло порушення робочого стану джерела небезпеки.

10. До завершення розслідування аварії заборонено відновлення експлуатації джерела небезпеки.

Процедура проведення розслідування аварії

11. Під час розслідування аварії комісія:

визначає масштаб аварії та її наслідки;

для встановлення обставин та причин, що призвели до аварії, визначає необхідність залучення компетентних у сфері спеціальних знань експертів, фахівців та спеціалістів провідних (базових) науково-дослідних, проектно-конструкторських, експертних та інших організацій, органів виконавчої влади та незалежних експертів відповідних напрямків (далі – експерт);

встановлює факти порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів у сфері діяльності, пов'язаної з ОПН, встановлює осіб, дії або бездіяльність яких призвели до виникнення аварії;

встановлює ефективність та ступінь виконання необхідних заходів для запобігання аваріям, які викладені у звіті про заходи безпеки на ОПН;

перевіряє раніше подану до компетентного органу інформацію про об'єкт підвищеної небезпеки;

на підставі аналізу інформації, отриманої під час розслідування аварії, та висновків щодо причин, які призвели до аварії, розробляє відповідні заходи щодо запобігання подібним аваріям.

12. У разі виникнення потреби у проведенні експертизи, випробувань та інших досліджень для встановлення обставин і причин виникнення аварії, розслідування може бути продовжене оператором за письмовим погодженням з територіальним органом ДСНС за місцем виникнення аварії.

13. До матеріалів розслідування аварії належать такі документи та їх копії:

копія наказу про утворення комісії з розслідування аварії;

копія наказу про продовження строку розслідування аварії (у разі продовження строку);

плани, схеми місця, де сталася аварія, фотознімки пошкоджених джерел небезпеки;

пояснювальні записки посадових осіб;

висновки експертів (у разі залучення), де повинні викладатися обґрунтовані та об'єктивні відповіді на поставлені комісією питання;

копії висновків технічного огляду та результати діагностики джерел небезпеки (за необхідності).

14. Відшкодування витрат, пов'язаних з діяльністю експертів, покладається на оператора на підставі наданих експертами документів, що містять відомості про господарську операцію та підтверджують її здійснення.

Друкування, тиражування та оформлення в необхідній кількості матеріалів розслідування аварії здійснює оператор, та у п'ятиденний строк після завершення розслідування надсилає їх органам, представники яких брали участь у розслідуванні.

15. Комісія з розслідування аварії зобов'язана протягом 30 робочих днів провести розслідування обставин і причин аварії та скласти акт за формою згідно з додатком 2, та передати його не пізніше наступного робочого дня після підписання керівнику оператора для його розгляду та затвердження.

Один примірник акта разом з копіями матеріалів розслідування, які є його невід'ємним додатком, після затвердження оператором, протягом 5 робочих днів надсилається до територіального органу ДСНС за місцезнаходженням ОПН, організаціям та особам, представники яких брали участь у розслідуванні аварії.

16. За результатами розслідування аварії та на підставі висновків відповідної комісії оператор зобов'язаний:

проаналізувати причини виникнення аварії, розробити та наказом затвердити план заходів щодо запобігання виникненню подібних аварій;

з урахуванням причин виникнення аварії переглянути політику запобігання аваріям на об'єкті підвищеної небезпеки та звіт про заходи безпеки на об'єкті підвищеної небезпеки;

подати компетентному органу оновлену інформацію про об'єкт підвищеної небезпеки;

відновити усі показники безпеки джерела небезпеки та повідомити про це компетентний орган.

Відповідальність за порушення вимог цього Порядку

17. Особи, які проводили розслідування аварій, несуть відповідальність згідно із законодавством за своєчасність та об'єктивність їх розслідування, обґрунтованість прийнятих рішень.

18. Особи, які порушують або не виконують вимоги цього Порядку, створюють перешкоди розслідуванню або надають неправдиві свідчення, несуть відповідальність згідно із законодавством.
